

Úr Mikineshólmi — nú stjóri á elektronikvirki í Danmark

Orð og myndir: Jan Müller

Tað verður so mangan tikið til, at føroyingar eru alla staðni og eru uppi í øllum. Hetta ásannaðu vit eisini, tá blaðið hitti Jógvan Joensen foddur á Mikineshólmi, uppvaksin í Vági og í dag er búsitandi í Danmark, har hann er stjóri á eini stórarri elektronikfyrirritøku. Jógvan Joensen hevur júst vitjað í Føroyum, har hann luttók á eini ráðstevnu um ætlanir at byggja út elektroni- og mekanikidnaðin í Føroyum.

Jógvan Joensen er foddur á Mikineshólmi í 1941, har pápin arbeiddi sum vitapassari. Síðani fluttu foreldrin til Vágs, har pápin fekk arbeiði sum maskinmeistari á Loranstöðini. Har vaks Jógvan upp og gekk í skúla. Longu sum smádrongur var hugur hansara drigin til ta tekniska, og eitt skifti arbeiddi hann á tekniskum verkstað í Havn.

Til Danmarkar 17 ára gamal

17 ára gamal fór hann til Danmarkar. Ynskidleymurin var at læra til verkfrøðing — innan elektrónikgreinina.

Jógvan fekk fyrst útbúgving sum elektrónikk-mekanikari hjá fyriritøkuni B & K í Nærum. Henda fyriritøkan ger vibrations- og akustikutgerð. Samstundis sum hann var í

læru gekk hann á Teknikum at lesa til verkfrøðing. Hann læs seg lidnan til verkfrøðing í Århus uppá tvey og eitt halvt ár.

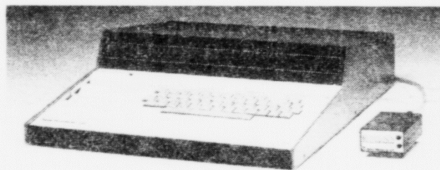
Í byrjanini arbeiddi hann hjá eini privatari fyriritøku, har hann m.a. var við til at gera akustikutgerðina til stóra tónleikahúsið í Sidney í Australia.

Síðani fór hann at arbeiða meira fyrir seg sjálvan. Hann kom nú í samband við Ríkisspítalið og fór at arbeiða við elektromedisin. Hetta óki fevnir m.a. um ymiska elektróniska útgerð, ið verður nýtt á sjúkrahúsum o.l.

„Hálvur“ lækni

Hann læs og granskaði nú víðari í try á fyrir at kunna seg við elektromedisin, og var nærum hálvur lækni, tá hann

Jógvan Joensen er eisini uppfinnari. Hann hevur utviklað eitt tól, sum matar puls, nýra- og lungafunktionir o.a. á sjúklingum, og sum sjúklingurin kann hava uppi á sær allan dagin. Upplýsingarnir verða síðani koyrdir inn á eitt datatöl og analyseraðir.

saman við konu síni byrjaði eina elektrónikfyriritøku. Hetta var í 1969 og var arbeiðsumráðið serstakliga elektromedisin.

Hetta var sum so eitt

rættiliga nýtt arbeiðsøki í Danmark, og tí helt Jógvan, at her mundu vera góðir møguleikar. Hann uppfað nú ymsa útgerð, eitt nú tól at mata pulsinn í oyranum.

Eitt tól, sum hann nú arbeiddir við, kann faa kollveitandi týðning innan sjúkrahúsvirkið. Hetta er eitt tól, sum sjúklingar kunnu hava uppi á sær allan dagin. Tað kann mata hvussu nyrini virka, hvussu livurin arbeiddir, hvat pulsarin er osfr.

Jógvan Joensen sigur í hesum sambandi, at í dag meta vit puls o.a. á sjúklingum ávísa tíð á morgni. Hetta er oftani ein tíð, tá sjúklingarnir hava tað gott, og tí faa vit ikki ta røttu myndina av støðuni.

Hetta nýggja tólið kann «tappa» upplýsingar í t.d. 24 tímar. Vit kunnu so koyraupplýsingarnar inn á eitt edv-tól, sum síðani analyserar teir. Annars hevur Jógvan gjørt ymsa aðra útgerð til sjúkrahús eisini.

Jógvan Joensen heldur, at føroyingar eiga at bruka harknologi innan fiskivinnuna

Logik

Fyriritøkan fekk navnið Logik. Hon hevði í byrjanini 4 fólk, men longu í 1977 vóru 51 fólk í arbeiði. Tá var tað, at Jógvan fór at hugsa um at framleiða til idnaðin eisini, heldur enn bert til sjúkrahús o.l., tí tað var lættari at selja meira til idnaðin. Hetta gjørdi, at tað kom at vera tvær deildir: ein, sum tók sær av elektromedisini, og ein, sum arbeiddi við útgerð til idnaðin. Her var so talan um nógv ymisk tól til styring av arbeiðsmaskinum o.l. Bæði innan maskinidnaðin, plastidnaðin og kemiidnaðin.

Eisini hava teir lagt seg eftir at arbeiða innan eitt nú kaðalidnaðin — við at gera mätitól, ið skulu hava eitt evga við, hvussu langir kaðalarnir skulu vera, hvussu nógv kann vera á hvørjari rullu osfr. Jógvan sigur, at henda útgerðin kann sammetast við nakað av tí útgerð, sum flakavirkini í Føroyum hava keypt frá Coni-Data í Klaksvík. Nevniliga har endamálið er at fylgja við gongdini á einum virki.

Fyri at hava stundir til at arbeiða víðari við ymsum nýggjum hugskotum hevur Jógvan selt allar sínar partar í fyriritøkuni, og í dag er hann tekniskur stjóri, umframt at hann hevur við markaðarføringina at gera. Eitt nú er talan um stóran

útflutning. Eisini hevur virkið selt nógv know how til aðrar fyriritøkur so sum Pharmacia og Novo.

Damar teknologi

— Hvi seldi tú virkið kortini?

— Mær damar væl at arbeiða við teknologi, og mær damar at skapa nakað nýtt. Tá eitt virkið verður so stórt, sum Logik var vordíð, helt eg, at ein fekk meira burtur úr við at lata øðrum ognirnar og sjálvur arbeiða víðari sum idmaður.

Jógvan Joensen er to ikki tað vit vanliga kalla fyrir «fakidiot» — innan teknikk. Hann hevur eisini nógv onnur áhugamál. Eitt nú malar og teknar hann.

— Eg var við á eini olavsøkuframsýning longu sum ungur, sigur hann.

Uppi fyrispurning um hann vilur sær heimaftur til Føroya at búgva, sigur Jógvan Joensen, at hann hevur eitt arbeiði og farið ið Danmark, so har fer hann at búgva í framtíðini eisini. Men hann er sera hugaður at stuðla føroyskum royndum innan teknologi og elektrónidnaðin.

Foreldrin, Hergeir og Edla Joensen búgva í dag á Argjum, so Jógvan ferðast javnan heim at vitja. Nú eru so tekin til, at hesar vitjanir kunnu faa týðning fyrir onnur eisini.

Soleiðis sær tólið, ið matar bæði eitt og annað á sjúklingum, út. Virkið, har Jógvan Joensen er stjóri, framleiðir hetta tólið